

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

2021/3. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı İleri Düzeyde Finansal Muhasebe 6 Aralık 2021 Pazartesi – 18.00 - 20.00 (2 Saat)

Uyarı : Cevaplama öncesi, sorularda eksik sayfa ya da basım hatası bulunup bulunmadığını kontrol ediniz ve gerektiğinde sınav görevlilerine başvurunuz. (Bu soru kağıdı 2 (iki) sayfadan oluşmaktadır)

SORULAR

SORU 1 : TMS/TFRS ve kavramsal çerçevede geçen aşağıdaki kavramları açıklayınız.

- Faydalı finansal bilginin niteliksel özelliklerinden “Doğrulanabilirlik” (5 puan)
- “Müccel sözleşmeler” (5 puan)
- TFRS değerlendirme yöntemlerinden “Cari değeri” (5 puan)
- “Piyasa katılımcıları” (5 puan)
- “Kamuya hesap verme yükümlülüğünü” (5 puan)

SORU 2 : Aşağıda (A) AŞ. 31.12.2020 tarihli mizanı verilmiştir.

Hesaplar	Bakiye	Hesaplar	Bakiye
100 Kasa	46.269	329 Diğer Ticari Borçlar	0
101 Alınan Çekler	0	331 Ortaklara Borçlar	152.321
102 Bankalar	14.670.497	335 Personele Borçlar	342.470
104 Vadeli Banka Mevduatları	0	336 Diğer Çeşitli Borçlar	190.922
108 Diğer Hazır Değerler	661.750	340 Alınan Sipariş Avansları	543.324
110 Hisse Senetleri	92.495	360 Ödenecek Vergi ve Fonlar	130.028
118 Diğer Menkul Kıymetler	887	361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	155.427
120 Alıcılar	12.782.978	368 Vadesi Geçmiş Ert. Taks. Vergi ve Diğer Yüküm.	0
121 Alacak Senetleri	12.683.681	369 Ödenecek Diğer Yükümlülükler	1.840
125 İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	0	370 Dön. Karı Vergi ve Diğer Yasal Yüküm. Karşılıkları	636.434
126 Verilen Depozito ve Teminatlar	0	371 Dön. Kar. Peşin Öde. Vergi ve Diğer Yüküm.(-)	-599.293
127 Diğer Ticari Alacaklar	0	374 İzin Karşılıkları	0
128 Şüpheli Ticari Alacaklar	1.786.150	380 Gelecek Aylara Ait Gelirler	0
129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	-1.252.953	391 Hesaplanan KDV	0
136 Diğer Çeşitli Alacaklar	191	400 Banka Kredileri	11.472.002
150 İlk Madde ve Malzeme	16.672.717	401 Finansal Kiralama İşlemlerinden Doğan Borçlar	4.417.201
151 Yarı Mamuller-Üretim	303.268	402 Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçları(-)	-484.605
152 Mamuller	13.204.329	422 Borç Senetleri Reeskontu(-)	0
153 Ticari Mallar	4.834	438 Kamuya Olan Ert. Veya Taksitlendirilmiş Borçlar	0
157 Diğer Stoklar	63.614	472 Kıdem Tazminatı Karşılığı	0
158 Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0	489 Ertelenen Vergi Yükümlülüğü	0
159 Verilen Sipariş Avansları	6.007.160	500 Sermaye	50.000.000
180 Gelecek Aylara Ait Giderler	391.514	525 Kayda Alınan Emtia Karşılığı	30.545.000
190 Devreden KDV	1.391.933	540 Yasal Yedekler	40.137
191 İndirilecek Katma Değer Vergisi	0	542 Olağanüstü Yedekler	725.269
192 Diğer Katma Değer Vergisi	68.993	570 Geçmiş Yıllar Karları	0
193 Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar	0	580 Geçmiş Yıllar Zararları(-)	0
196 Personel Avansları	25.300	590 Dönem Net Karı	0

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

226	Verilen Depozito ve Teminatlar	1.490			
250	Araz ve Arsalar	4.513.571	600	Yurt İçi Satışlar	112.792.385
251	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	137.626	601	Yurt Dışı Satışlar	13.523.590
252	Binalar	21.435.352	602	Diğer Gelirler	1.930.597
253	Tesis, Makine ve Cihazlar	39.357.224	610	Satıştan İadeler(-)	-1.770.503
254	Taşıtlar	3.736.459	611	Satış İskontoları(-)	-590.610
255	Demirbaşlar	1.232.112	620	Satılan Mamul Maliyeti(-)	-109.314.404
256	Diğer Maddi Duran Varlıklar	2.579.525	621	Satılan Ticari Mallar Maliyeti(-)	-3.659.599
257	Birikmiş Amortismanlar(-)	-27.523.960	631	Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri(-)	-1.115.873
259	Verilen Avanslar	258.800	632	Genel Yönetim Giderleri(-)	-6.180.982
260	Haklar	6.239.956	642	Faiz Gelirleri	115.020
267	Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	202.563	644	Konusu Kalmayan Karşılıklar	115.813
268	Birikmiş Amortismanlar(-)	-2.838.317	646	Kambiyo Karı	2.744.914
280	Gelecek Yıllara Ait Giderler	0	649	Diğer Olağan Gelir ve Karlar	2.096.098
289	Ertelenen Vergi Varlığı	0	654	Karşılık Giderleri(-)	-996.143
294	Elden Çık. Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar	0	656	Kambiyo Zararları(-)	-4.099.160
299	Birikmiş Amortismanlar(-)	0	657	Reeskont Faiz Giderleri(-)	0
300	Banka Kredileri	16.216.328	660	Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri(-)	-3.594.155
301	Finansal Kiralama İşlemlerinden Doğ. Borçlar	2.944.800	679	Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar	485.489
302	Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçları(-)	-772.263	689	Diğer Olağandışı Gider ve Zararları(-)	-503.529
303	Uzun Vad. Kred. Anapara Taksitleri ve Faizleri	0	690	Dönem Karı veya Zararı	0
309	Diğer Mali Borçlar	0	691	Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yüküml. Karş.(-)	-636.434
320	Satıcılar	10.655.351	692	Dönem Net Karı veya Zararı	0
321	Borç Senetleri	258.800	695	Ertelenen Vergi Gider Etkisi(-)	0
326	Alınan Depozito ve Teminatlar	24.000	696	Ertelenen Vergi Gelir Etkisi	0

31.12.2020 tarihli tespitler aşağıdaki gibidir. (her işlem 6 puan olmak üzere toplam 54 puandır)

- 1- Bankalarda 3.000.000 TL vadeli mevduat tespit edilmiştir.
- 2- 12.782.977,75 alıcılar için yeniden reeskont hesaplaması yapılmıştır. Alacak devir hızı 6 ve reeskont faiz oranı 15,75'dir. (İç iskonto oranı formülüne göre hesaplanacaktır)
- 3- Alacak senetlerinin 4.000.000 TL'lik kısmı ilişkili taraflardandır.
- 4- Mamuller içinde 50.000 TL hareketsiz sok tespit edilmiştir.
- 5- Yapılan amortisman incelemesinde üretimde kullanılan makinelere cari yılda 1.200.000 TL fazla amortisman ayrıldığı tespit edilmiştir. (Fazla ayrılan amortisman, satılan mamul maliyeti olarak dikkate alınacaktır)
- 6- Dönem sonu itibarıyla diğer MDV'larda yer alan varlıkların satışına karar verildiği öğrenilmiştir. (İlgili varlığın amortismanı -2.579.523,55)
- 7- Dönem sonunda banka kredilerine ait 100.000 TL'lik faizin tahakkukun unutulduğu tespit edilmiştir.
- 8- Şirketin dönem sonunda 1.759.669,00 TL kıdem tazminatı yükümlülüğü hesaplanmıştır. (Bu tutarın 1.000.000 TL'si önceki yıllara ait ve diğer kısmı cari yıl satılan mamul maliyetine aittir.)
- 9- Üretimde çalışanlara ait 100.000 TL kullanılmayan izin maliyeti tespit edilmiş ve bu tutarın satılan mamullere ait olduğu tespit edilmiştir.

Yukarıdaki işlemlere ait dönüşüm/sınıflama kayıtlarını yaparak net vergi varlığı veya yükümlülüğünü (6 puan) ve dönem karı veya zararını bulunuz (15 puan) (Kurumlar vergisi %22 olarak dikkate alınacaktır)

AS 2 RB EŞE 10 E

SINAV KOMİSYONU CEVAPLARI

CEVAPLAR

Soru:1

a- Faydalı finansal bilginin niteliksel özelliklerinden Doğrulanabilirlik

Doğrulanabilirlik, kullanıcıların, bilginin açıklamayı amaçladığı ekonomik olayı gerçeğe uygun olarak sunduğu konusunda temin edilmesine yardımcı olur. Doğrulanabilirlik, bilgili ve bağımsız farklı gözlemcilerin belirli bir açıklamanın gerçeğe uygun sunulduğu hususunda, tam bir anlaşmaya varmalar da görüş birliğine varabilmeleri anlamına gelir. Nicel bilginin doğrulanabilir olması için tek bir nokta tahmini olması gerekmez. Bir dizi olası tutarlar ve ilgili olasılıklar da doğrulanabilir niteliktedir.

Doğrulama, doğrudan ya da dolaylı olabilir. Doğrudan doğrulama, nakdin sayılması gibi bir tutarın ya da başka bir sunumun doğrudan yapılan bir gözlemlerle doğrulanması anlamına gelir. Dolaylı doğrulama, bir modelde, formülde ya da diğer bir yöntemde kullanılan girdilerin kontrol edilmesi ve aynı yöntem kullanılarak çıktıların yeniden hesaplanması anlamına gelir. Stoğun defter değerinin, girdiler (miktar ve maliyetler) kontrol edilerek doğrulanması ve dönem sonu stoğunun aynı maliyet akışı varsayımı kullanılarak (örneğin, ilk giren ilk çıkar yöntemi kullanılarak) yeniden hesaplanması dolaylı doğrulamaya bir örnektir.

Bazı açıklamaların ve ileriye yönelik finansal bilgilerin doğrulanması gelecekteki bir döneme kadar veya hiç mümkün olmayabilir. Kullanıcılara bu tür bilgileri kullanıp kullanmayacakları kararını vermelerinde yardımcı olması amacıyla temel varsayımların, bilgileri derleme yöntemlerinin ve bilgileri destekleyen diğer faktörlerin ve durumların genellikle açıklanması gerekir.

b- Müeccel sözleşmeler

Müeccel sözleşme, taraflarca eşit ölçüde yerine getirilmeyen bir sözleşme veya sözleşmenin bir bölümüdür. Bu tür sözleşmelerde, taraflar mükellefiyetlerinden hiçbirini hâlihazırda yerine getirmemiş veya her bir taraf hâlihazırda mükellefiyetlerini eşit ölçüde yerine getirmiştir.

Müeccel bir sözleşme, ekonomik kaynak takası yapmak için bileşik bir hak ve mükellefiyet tesis eder. Söz konusu hak ve mükellefiyet birbirine bağlıdır ve ayrılamaz. Bu nedenle, birleşik hak ve mükellefiyet tek bir varlık veya yükümlülük tesis eder. İşletme, takas hükümlerinin hâlihazırda lehte olması halinde bir varlığa, takas hükümlerinin hâlihazırda aleyhte olması halinde bir yükümlülüğe sahiptir. Böyle bir varlık veya yükümlülüğün finansal tablolara dâhil edilip edilmediği, uygulanabilir olması durumunda sözleşmenin ekonomik açıdan dezavantajlı olup olmadığına dair testler de dâhil olmak üzere, varlık veya yükümlülük için seçilen finansal tablolara alma kriterine ve ölçüm esasına bağlıdır.

Herhangi bir taraf sözleşme kapsamındaki mükellefiyetlerini yerine getirdiği ölçüde, sözleşme artık müeccel bir sözleşme değildir. Raporlayan işletme sözleşme kapsamında mükellefiyetlerini ilk yerine getiren taraf ise, söz konusu yerine getirme, raporlayan işletmenin ekonomik kaynakları takas etmeye yönelik hak ve mükellefiyetini bir ekonomik kaynağı alma hakkı şeklinde değiştiren olaydır. Bu hak bir varlıktır. Diğer tarafın ilk yerine getiren olması halinde, söz konusu yerine getirme, raporlayan işletmenin ekonomik kaynakları takas etmeye yönelik hak ve mükellefiyetini, bir ekonomik kaynağı devretme mükellefiyeti şeklinde değiştiren olaydır. Bu mükellefiyet ise bir yükümlülüktür.

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

c- TFRS değerlendirme yöntemlerinden “Cari değer”

Cari değer ölçümleri, ölçüm tarihindeki koşulları yansıtacak şekilde güncellenmiş bilgileri kullanarak varlıklar, yükümlülükler ve ilgili gelir ve giderler hakkında parasal bilgi sağlar. Güncelleme nedeniyle varlık ve yükümlülüklerin cari değerleri, bir önceki ölçüm tarihinden bu yana nakit akış tahminlerinde ve söz konusu cari değerlerde yansıtılan diğer faktörlerde meydana gelen değişiklikleri yansıtır. Tarihi maliyetten farklı olarak bir varlık veya yükümlülüğün cari değeri, kısmen de olsa varlık veya yükümlülüğü doğuran işlem veya diğer olayın fiyatından elde edilmez.

Cari değer ölçüm esasları şunları içerir:

- Gerçeğe uygun değer,
- Varlıklar için kullanım değeri ve yükümlülükler için ifa değeri ve
- Cari maliyet.

d- Piyasa katılımcıları

Varlığa veya borca ilişkin asıl piyasada (ya da en avantajlı piyasada) aşağıdaki özelliklerin tamamına sahip olan alıcılar ve satıcılardır:

- Alıcılar ve satıcılar birbirlerinden bağımsızdırlar, başka bir deyişle TMS 24’te tanımlanan ilişkili taraf değildirler. Ancak, işleme piyasa şartlarında girildiğine dair kanıtın bulunması durumunda ilişkili taraf işlemdeki fiyat gerçeğe uygun değer ölçümünde girdi olarak kullanılabilir.
- Alıcılar ve satıcılar bilgilidirler; olağan ve alışlagelmiş bir şekilde özen gerektiren bir çaba ile elde edilebilen bilgiler de dahil olmak üzere mevcut bütün bilgileri kullanarak varlığa veya borca ve işleme ilişkin makul bir anlayışa sahiptirler.
- Alıcılar ve satıcılar, varlığa veya borca ilişkin olarak işlem yapabilecek durumdadırlar.
- Varlık veya borca ilişkin işlem yapmaya isteklidirler, başka bir deyişle işlem yapma konusunda motive edilmişlerdir, fakat buna zorlanmamışlardır ya da bu işlemi gerçekleştirmek zorunda kalmamışlardır.

e- Kamuya hesap verme yükümlülüğü

Mevcut ve potansiyel kaynak sağlayıcıları ile ekonomik kararlar veren ama kendi özel ihtiyaçlarına yönelik raporlar talep edebilme durumunda olmayan işletme dışı kişilere karşı sorumluluktur. Bir işletmenin aşağıdaki hâllerde kamuya hesap verme yükümlülüğünün bulunduğu kabul edilir:

- Borçlanma araçlarının veya özkaynağa dayalı finansal araçların kamuya açık bir piyasada (yerel ve bölgesel piyasalar da dâhil olmak üzere, yerli veya yabancı bir sermaye piyasasında veya tezgâh üstü piyasada) işlem görmesi veya bu tür bir piyasada işlem görmek üzere söz konusu araçların ihraç edilme aşamasında bulunulması ya da
- Esas faaliyet konularından birinin, varlıkları güvenilir kişi sıfatıyla geniş bir kitle adına muhafaza etmek olması (bankalar, yatırım bankaları, yatırım fonları, kredi birlikleri, sigorta şirketleri, emeklilik şirketleri, bireysel emeklilik fonları, faktöring şirketleri, finansal kiralama şirketleri, aracı kuruluşlar ve benzeri finans kuruluşlarında olduğu gibi).

Soru-2 Çözümü: 2021 dönüştürme/sınıflama kayıtları aşağıdaki gibidir.

1	104 VADELİ BANKA MEVDUATLARI HS	102 BANKALAR HS.	3.000.000,00	3.000.000,00
2	657 REESKONT FAİZ GİDERİ HS.	122 ALACAK SENETLERİ REESKONTU HS.	322.604,19	322.604,19
	289 ERTLENMİŞ VERGİ VARLIĞI	696 ERTELENEN VERGİ GELİR ETKİSİ	70.972,92	70.972,92
3	125 İLİŞKİLİ TARFALARDAN TİC. ALACAKLAR	121 ALACAK SENETLERİ	4.000.000,00	4.000.000,00
4	654 KARŞILIK GİDERLERİ HS.	158 STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI	50.000,00	50.000,00
	289 ERTLENMİŞ VERGİ VARLIĞI	696 ERTELENEN VERGİ GELİR ETKİSİ	11.000,00	11.000,00
5	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HS.	620 SATILAN MAMUL MALİYETİ	1.200.000,00	1.200.000,00
	695 ERTELENEN VERGİ GİDER ETKİSİ	489 ERTELEN VERGİ YÜKÜMLÜLÜĞÜ HS.	264.000,00	264.000,00
6	294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MDV 257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	256 DİĞER MDV 299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	2.579.524,55 2.579.524,55	2.579.524,55 2.579.524,55
7	660 KISAVADELİ BORÇLANMA GİDERLERİ	381 GİDER TAHAKKUKLARI	100.000,00	100.000,00
	289 ERTLENMİŞ VERGİ VARLIĞI	696 ERTELENEN VERGİ GELİR ETKİSİ	22.000,00	22.000,00
8	580 GEÇMİŞ YIL ZARARLARI 620 SATILAN MAMUL MALİYETİ HS.	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HS.	1.000.000,00 759.669,00	1.759.669,00
	695 ERTELENEN VERGİ GİDER ETKİSİ	489 ERTELEN VERGİ YÜKÜMLÜLÜĞÜ HS.	387.127,18	387.127,18
9	620 SATILAN MAMUL MALİYETİ HS.	374 İZİN KARŞILIKLARI	100.000,00	100.000,00
	289 ERTLENMİŞ VERGİ VARLIĞI	696 ERTELENEN VERGİ GELİR ETKİSİ	22.000,00	22.000,00

Net vergi varlığı veya yükümlülüğünü hesabı ve kaydı:

289 ERTLENMİŞ VERGİ VARLIĞI	489 ERTELEN VERGİ YÜKÜMLÜLÜĞÜ
70.972,92	264.000,00
11.000,00	387.127,18
22.000,00	Toplam: 651.127,18
22.000,00	
Toplam: 125.972,92	

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

489 ERTELEN VERGİ YÜKÜMLÜLÜĞÜ HS.	125.972,92
289 ERTLENMİŞ VERGİ VARLIĞI	125.972,92

Dönem karı veya zararı hesabı aşağıdaki gibidir.

İŞLEM NO	VUK DÖNEM KARI	
		1.978.948,13
2	657 REESKONT FAİZ GİDERİ HS.	-331.901,55
4	654 KARŞILIK GİDERLERİ HS.	-50.000,00
5	620 SATILAN MAMUL MALİYETİ	1.200.000,00
7	660 KISAVADELİ BORÇLANMA GİDERLERİ (-)	-100.000,00
8	620 SATILAN MAMUL MALİYETİ HS.	-759.669,00
9	620 SATILAN MAMUL MALİYETİ HS.	-100.000,00
	DÖNEM KARI (VERGİ ÖNCESİ)	1.837.377,58
	691 DÖNEM KARI VERGİVE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI (-)	-636.434,24
2	696 ERTELENEN VERGİ GELİR ETKİSİ	70.972,92
4	696 ERTELENEN VERGİ GELİR ETKİSİ	11.000,00
5	695 ERTELENEN VERGİ GİDER ETKİSİ (-)	-264.000,00
7	696 ERTELENEN VERGİ GELİR ETKİSİ	22.000,00
8	695 ERTELENEN VERGİ GİDER ETKİSİ (-)	-387.127,18
9	696 ERTELENEN VERGİ GELİR ETKİSİ	22.000,00
	DÖNEM KARI	675.789,09